

Het was een lenteavond, de verjaardag van mijn vriendin Aimée, en we gingen pannenkoeken eten met de familie.

Na afloop reden we terug naar huis met een handvol familieleden, onder wie mijn moeder. We stonden in onze voortuin.

'Oh, jij hebt ze ook,' zei m'n moeder, naar ons tegelpad turend.

'Eh, ik heb wat ook?' vroeg ik. Ik sloeg nog wat poedersuiker van m'n T-shirt en staarde naar de tegels.

'Beestjes.'

We keken nu samen een paar seconden naar de grond.

'Misschien ligt het aan mij, maar ik zie geen beestjes,' zei ik opkijkend.

'Jawel, kijk maar. Pop, daar sprong hij de lucht in!'

M'n moeder probeerde het beestje met haar schoen aan te wijzen. 'Van die kleine beestjes die uit hun schil springen! Alsof ze verpoppen!'

'En daar, nog één, zie je wel?' vervolgde ze. Ze verzette de punt van haar schoen om het beestje aan te wijzen.

Ik keek nu vrij langdurig naar de bestrating.

'Het spijt me mam, maar ik zie echt geen beestjes.'

'Kijk dan goed!'

'Dat doe ik dus.'

'Zie je niks?'

'Jawel, een grijze terrastegel zonder beestjes.'

'Je kijkt niet goed! Kijk dan, daar heb je er weer één! Ik heb ze ook in huis, precies dezelfde!'

Goh, dacht ik, het lijkt wel of mijn moeder dingen ziet die er niet zijn.

Toch maakte ze meestal een heldere indruk.

We liepen naar binnen.

Nou ja goed, laat ik het zo zeggen, haar geestelijke verwarring begon hier. Althans, dit was de eerste keer dat ik dacht, hey, hier klopt iets niet. Hersenafsterving en dementie zijn er in allerlei soorten en maten. Het was niet makkelijk om hoogte te krijgen van mijn moeder. Ze was weduwe, woonde alleen in een groot huis. Mijn vader was een succesvol architect geweest, die de scepter zwaaide over het grootste architectenbureau van Nederland. Door hard werken, de nodige opleidingen en een groot talent voor leiderschap, had hij maatschappelijk succes gehad, tot hij op zijn 59e plotsklaps aan een hartstilstand overleed. Mijn moeder bleef radeloos achter. Net toen ze weer een klein beetje aan het opkrabbelen was, kreeg ze zelf een waaier aan gezondheidsklachten. Lopen was moeilijk, en fijne motoriek - een boterham smeren bijvoorbeeld - was nog moeilijker. Ze had nu een jaar of vijf klachten. Ze kreeg malende gedachten over waarom haar dit allemaal trof, en wat het nou eigenlijk precies was, wat haar trof. Waarom was het leven ineens zo moeilijk geworden?

'Ja, als ik daar het antwoord op wist,' zei ik.

De neuroloog in ons plaatselijke ziekenhuis, een uitgebluste man die tegen zijn pensioen aanzat, hield het erop dat m'n moeder de "ziekte van Parkinson" had. Ze slikte daarom braaf elke dag een knuistvol kleurige pillen. Die hielpen niet, voor zover ik kon zien. Ik vergezelde mijn moeder vaak als ze "voor controle" naar de neuroloog ging. Deze gesprekken gingen zo:

'Hoe gaat het met mevrouw van Middelkoop?'

'Wel goed hoor.'

'En hoe is het nu met lopen?'

'Niet zo goed, dokter.'

'Hm, hm. En de fijne motoriek?'

'Hetzelfde, ook niet best.'

'En met de rug?'

'Mijn rug trekt nog steeds hol.'

'Hm, dat past niet echt bij Parkinson, ik kan het niet goed plaatsen.'

Dan viel het eventjes stil, meestal keek de neuroloog nu een paar tellen via het raam de ziekenhuis-tuin in, zijn wijsvinger nadenkend op zijn mond.

'Ik zal de Parkinson-medicatie iets verhogen, eens kijken hoe dat uitwerkt,' besloot hij dan uiteindelijk.

'Oké.'

'Heeft u nog iets te vragen, mevrouw?'

'Nee, niet echt, dokter,' antwoordde m'n moeder.

Op de dag voordat deze neuroloog pensioneerde, ging mijn moeder voor de laatste keer bij hem op consult. Ik was erbij.

'Gaat ú maar eens naar het Erasmus MC!' opperde hij nu. 'Daar werkt één van de grootste Parkinson-deskundigen van Nederland, een vrouw is dat, en misschien dat die licht kan werpen op deze wonderlijke zaak. Wat mankéért u nou eigenlijk?'

Ja, dat wilden wij inmiddels ook weleens weten.